

แนวทางการควบคุมความเสี่ยง

ที่พบจากการลงพื้นที่

@DSD_IA

- ❖ ทุกข้อสังเกตจากการตรวจสอบคือโอกาสในการพัฒนา
- ❖ การควบคุมภายในที่ดีไม่ใช่การเพิ่มขั้นตอนให้ยุ่งยาก แต่คือการออกแบบระบบงานให้ทำงานได้อย่างถูกต้อง โปร่งใสและลดความเสี่ยง

การตรวจสอบภายในกับการควบคุมภายใน

การควบคุมภายใน คือ
กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้บริหารและ
เจ้าหน้าที่ทุกคนร่วมกันทำอย่างต่อเนื่อง
เพื่อป้องกันความเสี่ยง
การตรวจสอบภายใน คือ
หน้าที่ของผู้ตรวจสอบที่เป็นอิสระ
ในการประเมินและตรวจทานระบบนั้น

1. ผลการตรวจสอบภายใน สู่การพัฒนาองค์กร

2. การตรวจสอบภายใน ไม่ใช่การจับผิด แต่เป็นการช่วยให้
องค์กรบริหารความเสี่ยงและพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. ทำไมต้องมีการควบคุมภายใน

เปรียบเทียบความแตกต่าง : การตรวจสอบภายในกับการควบคุมภายใน

ตารางเปรียบเทียบความแตกต่าง

การควบคุมภายใน (Internal Control)

เป้าหมายหลัก	ป้องกันความเสี่ยงและความผิดพลาดในการทำงาน
ผู้รับผิดชอบ	ทุกคนในองค์กร (ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ทุกคน)
ลักษณะงาน	เป็นงานประจำวัน (Routine) ที่ฝังอยู่ในสายงาน
ช่วงเวลา	ทำไปพร้อมกับการปฏิบัติงาน (Before & During)
การรายงาน	รายงานตามสายบังคับบัญชาปกติ

การตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

ประเมินความถูกต้องและประสิทธิภาพของระบบควบคุม
ผู้ตรวจสอบภายใน (ความเป็นอิสระ)
มีแผนการตรวจชัดเจนหรือเป็นโครงการ (Project)
ทำหลังจากปฏิบัติงานเสร็จสิ้นแล้ว (After)
รายงานตรงต่อผู้บริหารสูงสุด

ซึ่งทั้งสองระบบทำงานร่วมกัน สนับสนุนซึ่งกันและกัน

ผลจากการตรวจสอบ : ข้อตรวจพบนำไปสู่การเรียนรู้

1. การจัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันไม่ครบถ้วน
(ไม่จัดทำในวันที่มีการรับจ่ายเงิน หรือไม่จัดทำ แก่ ไชเอกสาร)
2. ผู้ที่ได้รับมอบหมายในการสอบทานการปฏิบัติงานทางการเงินและบัญชี
ไม่ปฏิบัติหน้าที่
(ปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบถ้วน/ ไม่ได้ตรวจสอบแต่ลงลายมือชื่อ/ไม่ได้ปฏิบัติ)
 - 2.1 กรรมการเก็บรักษาเงิน
 - 2.2 ผู้ตรวจสอบการรับจ่ายเงินประจำวัน
 - 2.3 ผู้ตรวจสอบเงินทดรองราชการ

ผลจากการตรวจสอบ : ข้อตรวจพบนำไปสู่การเรียนรู้

3. ผู้มีอำนาจอนุมัติรายการ หรือผู้ ได้รับมอบอนุมัติรายการต่างๆ

- ☐ ระบบ GFMIS (อนุมัติขอเบิก (ทบ.) ขอจ่าย (ทบ.) รายการรับและนำส่งเงิน
- ☐ ระบบการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-payment)
- ☐ ระบบการออกใบเสร็จรับเงินอิเล็กทรอนิกส์ (เงินกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน)

3.1 ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องหรือการมีอยู่หลักฐาน

3.2 ไม่ได้ดำเนินการในระบบด้วยตนเอง

ผลจากการตรวจสอบ : ข้อตรวจพบนำไปสู่การเรียนรู้

4. หลักฐานการเบิกจ่าย

4.1 ระบบการจัดเก็บหลักฐานการเบิกจ่ายให้เป็นระบบพร้อมสำหรับตรวจสอบ
กรณีหน่วยงานภายนอกเข้าตรวจสอบ และสะดวกในการค้นหาเพื่อปรับปรุงบัญชี
กรณีมีรายการบัญชีคลาดเคลื่อน

4.2 ไม่จัดทำเช็คลิส เอกสารประกอบการเบิกจ่ายของหน่วยงาน เพื่อให้การขอ
อนุมัติเบิกจ่ายเงินมีหลักฐานที่ครบถ้วน พร้อมรายละเอียดครบถ้วน ตามระเบียบฯ
ที่เกี่ยวข้อง เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งหน่วยงาน

ผลจากการตรวจสอบ : ข้อตรวจพบนำไปสู่การเรียนรู้

4. หลักฐานการเบิกจ่าย

4.3 แบบเอกสารประกอบการเบิกจ่ายที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายค่าใช้จ่าย
นั้น ๆ หรือการนำสำเนาแบบไม่ได้ระบุถึงการจัดเก็บต้นฉบับ การเรียกสำเนาบัตร
ประชาชนผู้รับเงิน แบบแบบขอรับเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์และเอกสารที่
เกี่ยวข้อง (สำเนาน้ำบัญชีเงินฝากธนาคาร สำเนาบัตรประชาชน) ทุกครั้งในการ
ขออนุมัติเบิกจ่าย

ผลจากการตรวจสอบ : ข้อตรวจพบนำไปสู่การเรียนรู้

4. หลักฐานการเบิกจ่าย

4.3 ก่อนเก็บเอกสารการเบิกจ่าย ซึ่งประกอบด้วยเอกสารประกอบการเบิกจ่าย และหลักฐานการจ่ายเงิน ไม่ได้ตรวจสอบความครบถ้วนของหลักฐานการจ่ายเงิน เช่น ใบเสร็จรับเงิน หลักฐานการจ่ายเงินผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) (ตามระเบียบฯ เมื่อเจ้าหน้าที่การเงินจ่ายเงินแล้วจะนำมาแนบหลักฐานการจ่าย พร้อมลงลายมือชื่อผู้จ่ายและวันที่จ่าย)

ข้อตรวจพบและความเสี่ยง

การแบ่งแยกหน้าที่ที่ไม่เหมาะสม

ความผิดพลาดในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามระเบียบ

ความเสียหายทางการเงิน

เอกสารไม่ครบถ้วน

การไม่ปฏิบัติตามระเบียบ

การติดตามงานยังไม่ต่อเนื่อง

ความล่าช้าในการให้บริการการเบิกจ่าย

การเก็บข้อมูลไม่เป็นระบบ

ความเชื่อมั่นของรายงานทางการเงินลดลง

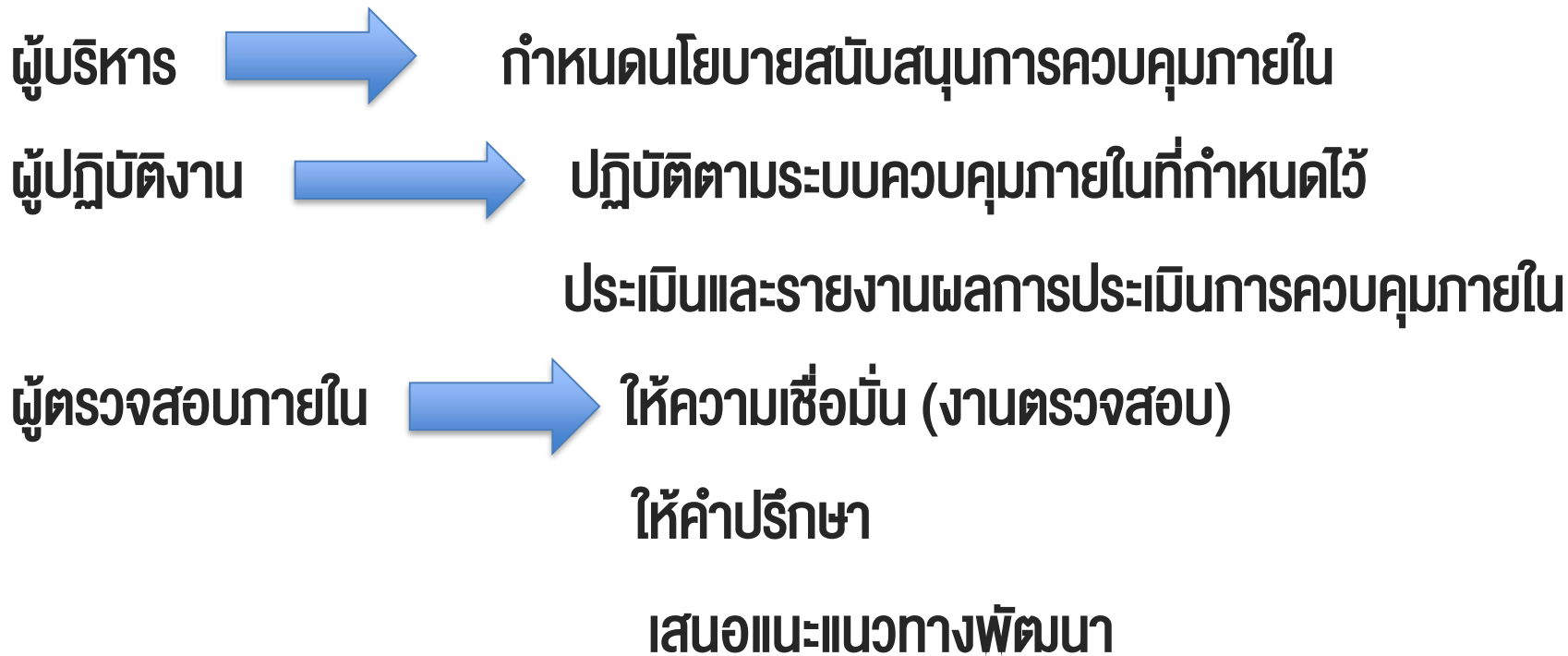
ข้อตรวจพบหรือผลการตรวจสอบนำมาเป็นมาตรการควบคุม

เช่น ผลการตรวจสอบ	เอกสารประกอบการเบิกจ่ายไม่ครบถ้วน
ความเสี่ยง	การเบิกจ่ายผิดพลาด
การควบคุมภายใน	จัดทำใช้คสิสเอกสาร
	กำหนดผู้ตรวจสอบเอกสารก่อนส่งเบิก
	จัดทำแนวทาง/มาตรการปฏิบัติงาน
	กำหนดผู้รับผิดชอบตรวจสอบก่อนอนุมัติเบิก

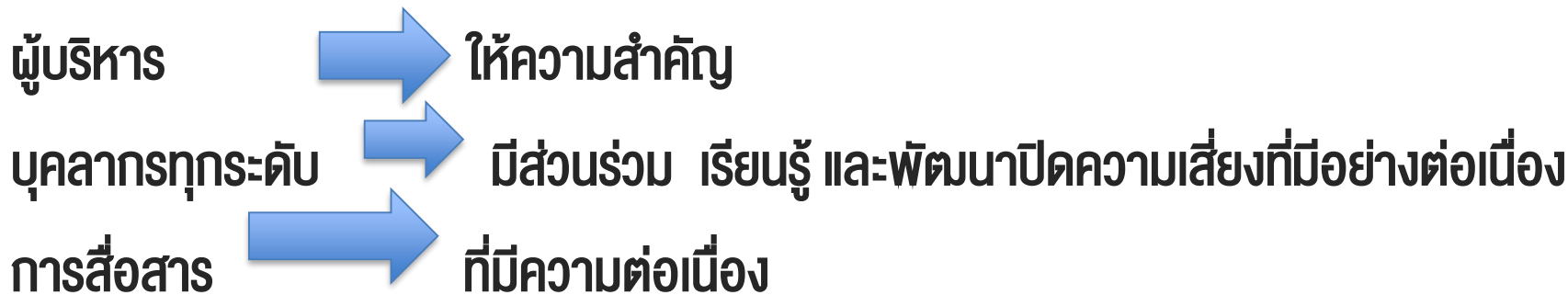
วงจรการพัฒนาผลการตรวจสอบสู่การควบคุมภายใน

1. ผลการตรวจสอบ
2. วิเคราะห์สาเหตุ/ความเสี่ยง
3. กำหนดมาตรการควบคุม
4. นำไปปฏิบัติ
5. ติดตามผล
6. ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผู้มีบทบาทในการควบคุมภายใน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จสำหรับการควบคุมภายใน

จบการนำเสนอ

กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

5 สิงหาคม 2569